

Oölogische en nidologische mededelingen in 1965 (en eerder)

door

W. PH. J. HELLEBREKERS

LAAT BROEDSEL VAN DE FUUT (Podiceps cristatus).

De heer H. R. Feynen nam op 7 november 1964 bij Leiderdorp een ad. en nog een juv. waar. Het juveniel met zwart-wit gestreepte kruin en hals was $\pm \frac{3}{4}$ van de grootte van de oude vogel, die nog in prachtkleed was. Het jong, dat hij op drie weken schatte, werd normaal gevoerd door de oude vogel, waar het steeds achter bleef zwemmen. Beiden waren er een week later nog. Het jong was toen bijna zo groot als de oude vogel.

(H.)

LAAT BROEDSEL VAN DE SCHOLEKSTER (Haematopus ostralegus).

De heer F. K. Haak nam op 8 augustus 1964 in de Braakmanspolder een pullus waar van max. een week oud, dit was dus na 1 aug. geboren.

(H.)

VERMOEDELIIK BROEDGEVAL VAN EEN BOKJE (Lymnocyptes minimus).

Het nest werd gevonden door R. van Dekken, opzichter van „It Fryske Gea”, die Watersnip en Bokje goed kent: op 2 mei 1965 vloog de vogel af en daalde een paar honderd meter verder in rechte lijn, zoals een Bokje dat doet. Op 6 mei was het nest verlaten en was nog een eidop over, die leek op een Watersnip-ei; de gehele eivorm was bewaard gebleven; de maten bedroegen 36.5 x 25.3 mm. Gelijkenis met eieren van Watersnippen is groot, dus dit geeft geen zekerheid. Van belang is de plaats en de nestwijze. Het terrein was onegaal en ruig met aankomende moeras-vegetatie op en tussen kleine, bobbelige „moeraseilandjes” met gewelfde kopjes en daar tussen overal water. Op zo’n kopje van $\pm 50 \times 50$ cm bevond zich het vrij diepe nestje, gevoerd met platte biezen. Het zat zo hoog, dat de zittende vogel op afstand te zien was, wat meer op een Bokje dan op een Watersnip wijst. Nest en dop werden medegenomen.

W. de Jong.

[Jammer dat het ei door een groot gat niet meer te wegen is, want het gewicht is bijna altijd doorslaggevend. Wat de tekening betreft zijn de eieren van het Bokje normaal meer „verwaterd”.]

(H.)

VROEG BROEDSEL VAN DE GRUTTO (Limosa limosa).

Op 30 april 1965 ringde ik een minstens 2 dagen oude pullus bij Uitdam N.H.

M. Bakker.

[Broedtijd volgens De Ned. Vogels: vanaf de tweede week in april.]

(H.)

VROEG BROEDSEL VAN DE KLUUT (*Recurvirostra avosetta*).

Op 16 april 1965 vond ik reeds een op 4 eieren broedend ex. in de Grote IJpolder, Amsterdam-W. Ik heb niet kunnen nagaan of dit legsel is uitgekomen.
M. Bakker.

[Broedtijd volgens De Ned. Vogels: vanaf de laatste decade, soms zelfs van midden april.] (H.)

VROEG BROEDSEL VAN DE KOKMEEUW (*Larus ridibundus*).

Op 9 april 1965 vond ik reeds een nest met 1 ei op een eilandje in de Vinkenveense-plassen.
M. Bakker.

[Broedtijd volgens De Ned. Vogels: van het laatst van april, dus wel zeer vroeg.] (H.)

KOEKOEKSEIEREN (*Cuculus canorus*) OP TEXEL.

De heer Mantjes vond in 1965 op Texel 17 eieren of pulli van de Koekoek bij de Graspieper (*Anthus pratensis*); alle eieren waren van het normale, gevlekte type. De vroegste datum was 23 mei, de laatste (met eieren) 3 juli. Op 26 mei, 15 en 24 juni vond hij een ei bij het Paapje (*Saxicola rubetra*); alle eieren waren blauw, zoals die van de waardvogel. Op 26 juni trof hij nog een ei aan bij de Fitis (*Phylloscopus trochilus*); dit was van het normale type.
(H.)

SAMENBROEDEN VAN STEENUIL (*Athene noctua*), SPREEUW (*Sturnus vulgaris*) EN RINGMUS (*Passer montanus*) in ÉÉN BOOM.

In begin mei 1965 broedden bij Neerbeek, Beek L. tegelijkertijd in één boom Steenuil (twee jongen), Spreeuw en Ringmus. De jongen van deze laatste vogel zijn goed uitgevlogen.
J. Erkens.

BOSUIL (*Strix aluco*) BROEDT OP EEN HOOIZOLDER.

De eigenaar van een schuur in Spaubeek ging dagelijks op de zolder hooi halen ten einde dit aan zijn vee te voeren. Op zekere dag zag hij een Bosuil zitten broeden, toen hij een pak hooi wegnam. Hij pakte de vogel, deponeerde de drie eieren een stuk verder in het hooi en zette de uil er weer op. De vogel ging gewoon door met broeden. Tussen 21 en 25 april werd hij echter 3 dagen achter elkaar door de uil aangevallen, de laatste maal hield hij er een bloedende wond van over boven zijn rechteroog, wat doktersbehandeling noodzakelijk maakte. Ik heb nog één jong kunnen ringen. Er broedde dit jaar nóg een Bosuil op een afstand van ± 200 m van deze schuur.

J. Erkens.

[Dit is een zeer abnormale broedplaats voor de Bosuil, die daarvoor normaal een boomgat kiest.] (H.)

VROEG BROEDSEL VAN EEN BOSUIL (Strix aluco).

In aansluiting op de mededeling in Limosa 38: 87 het volgende: Op 18 maart 1961 werden door H. Bresser en mij in „Artis” in een taxusboom 4 Bosuilen aangetroffen; het waren 2 ad. en 2 juv. ex. Wellicht ten overvloede zij hier vermeld, dat het vrij levende vogels betrof. Zij bevonden zich in de nabijheid van een open boomnest (van oud houtduivennest), dat vermoedelijk als nestplaats had gediend. Op 20 maart bekeek ik de zaak met prof. Voous. Aan de hand van het werk van Heinroth, dat foto's geeft van jonge Bosuilen (pl. 118, no. 4: 25 dagen oud en no. 5: 43 dagen oud) kwamen wij tot de conclusie, dat de leeftijd van de twee juveniele ex. moest worden geschat op ca. 40 dagen, vooral op grond van de ontwikkeling van slag- en staartpennen. Heinroth geeft als broedduur op 28½ dag. Als wij deze gegevens combineren, moeten wij concluderen, dat de jongen geboren zijn ongeveer 10 februari en dat de broedtijd gevallen is omstreeks half januari. Drs. J. J. Frieswijk.

ZWARTE MEES (Parus ater) NESTELEND IN SLOOTKANT.

Op 16 mei 1964 voerde een Zwarte Mees, te Ratum, gem. Winterswijk, haar jongen in de grond aan een slootkant. J. Stoffel.

[De Zwarte Mees maakt nogal eens gebruik van een grondgat; dit werd o.a. geconstateerd tijdens een excursie op 6 mei 1938 bij de Lutte in Overijssel, doch dan op droge grond en niet zo dicht bij water.] (H.)

ABNORMAAL GROOT LEGSEL VAN DE STAARTMEES (Aegithalos caudatus).

Hoewel van oude datum meen ik toch nog te moeten vermelden een legsel in coll. Neyssel, thans in Zoöl. Museum te Amsterdam, bestaande uit 15 eieren. Volgens de Ned. Vogels bedraagt het aantal 8—12, zelden meer, hoewel ook legsels van 13 en 14 eieren zijn gevonden. (H.)

AFWIJKEND LEGSEL VAN DE GEELGORS (Emberiza citrinella).

Op 21 mei 1965 vond ik met Van Dooren bij Waalre een legsel met zuiver grijze grondkleur, getekend met zwarte en bijna zwarte vlekjes en adertjes (normaal is de grondkleur licht zalmkleurig of wit met een paars tintje). De eieren gelijken daardoor zeer sterk op die van de Cirlegors (*Emberiza cirius*). Ook het gewicht is boven het normale, gem. 190 mg, tegen het normaal gem. 163 mg. Het maximum in de literatuur (205 mg) overschrijdt het echter niet.

Op 24 mei vonden wij een legsel met zeer lange eieren bij Dommelen: gem. 23.9 x 15.6 mm (praktisch geen onderling verschil). Normaal 21.3 x 16.2, max. lengte volgens de literatuur 23.8 mm. (H.)